

[Moses Olsson.]

kommende efter mit skøn er utilstrækkelige ved nærmere eftersyn.

Denne opfattelse, som jeg har udtrykt flere gange under de tidligere markedsdebatter, fastholder jeg, og det er mit bestemte indtryk, at flertallet af vælgerne i Grønland deler denne opfattelse. Vi er naturligvis ikke så naive, at vi tror, at der sker en omvæltning fra den 2. til den 3. oktober. Der sker for så vidt ikke noget det første tiår, efter at resultatet er opnået. Men EF-tilslutning er jo en langtidsforanstaltning, og det er disse langtidsperspektiver, som får os til at sige nej.

Vi har i dag i Grønland et samfund, som på mange måder er blevet bragt ud af balance, især gennem de sidste 20 års psykologisk forfejlede og fjernstyrede integrationspolitik, som bl. a. har været præget af en i flere henseender uhensigtsmæssig fordanskningsproces, som har været til gavn for et privilegeret mindretal af grønlændere, men til skade for flertallet af de menige grønlændere.

Eksempelvis har vi et administrations-system i Grønland, som er af en sådan karakter, at det næsten kun kan betjenes af folk henedefra. Eksempelvis har vi et uddannelsessystem i Grønland, som på flere måder er helt uhensigtsmæssigt. Man kan gå videre og nævne andre eksempler, som alle viser, at integrationspolitikken, som har bygget på Grønlands integration og ligestilling med det øvrige Danmark, har bygget på de danske kriterier og er resulteret i, at samfundsrammen er blevet fremmed for flertallet af borgerne i Grønland.

Før vi begynder at snakke om integration i Danmark eller EF for den sags skyld, må vi som vort første mål bestræbe os på at integrere samfundet i samfundsrammen og på at arbejde for nødvendig tilpasning af rammen til menneskene.

Det er vi jo lykkeligvis ved at begynde på i de seneste år, og det har også glædet os, at denne regering har erklæret sig enig i, at disse ændringer må søges tilvejebragt. Det kræver bl. a. fleksibilitet og decentralisering af beslutningsprocesserne, som vil være med til at fremme befolkningens overtagelse af ansvaret for denne nye samfundsramme.

Men jeg har nu ikke indtryk af, at beslut-

ningsprocesserne i EF har den for os ønskelige fleksibilitet. Det vil tage mange år, før vi får etableret et samfund i balance igen; og før det grønlandske samfund har arbejdet sig frem til en forsvarlig balance, vil jeg personlig ikke medvirke til, at Grønland tilsluttes noget som helst forpligtende partnerskab, især ikke med en gigant som EF som partner, uden at der foreligger tilstrækkelige garantier for Grønlands vedkommende.

Jeg har imidlertid hverken i traktaterne eller i de protokoller, som omhandler Grønland, kunnet få øje på noget, som kan betragtes som garanti for, at de grønlandske særordninger kan bibeholdes ud over de nævnte 10 år. Derimod har jeg hæftet mig ved, at det i forordningen om fælles fiskeripolitik bl. a. hedder, at Ministerrådet med kvalificeret flertal kan acceptere 3 sømils fiskerigrænse i et tidsrum på højst 5 år i områder, hvor befolkningen hovedsagelig lever af kystfiskeri. Lige meget hvad man under forhandlingerne mundtligt kunne have sagt om mulighederne for særordningernes fremtidige bibeholdelse, kan jeg ikke se andet, end at EF's fiskeriforordninger må danne basis for fremtidige forhandlinger om særordningerne for Grønland og eventuelt for Færøerne.

Ganske vist har vi erfaret, at en eventuel udvidelse af den grønlandske fiskerigrænse til 50 sømil, som er et generelt ønske i Grønland i dag, vil kunne lade sig gøre, også selv om Grønland bliver medlem af EF, men i så fald bliver der frit slag for EF-landenes fiskere foreløbig indtil 12 sømils grænsen, og så har udvidelsen efter min mening ikke ret megen mening eller formål.

Man har fra tilhængerside sagt til os, at fordelene ved at komme ind i EF bl. a. ligger i, at de grønlandske fiskere bliver de eneste, der har lov til at fiske inden for 12 sømils grænsen. Det kan naturligvis være udmærket, men det faktiske forhold er jo, at fiskebankerne, som rummer grundlaget for vor eksistens i Grønland, er beliggende langt uden for 12 sømils grænsen i dag, og så længe disse er blottet, har vi i Grønland ikke fået en helt tilfredsstillende fiskerifordning.

I sit svar på markedsudvalgets spørgsmål nr. 13, som omhandler mulighederne for at frigøre Grønland fra medlemskab, hvis man ikke kan opnå tilfredsstillende fiskerifordning om 10 år, siger udenrigsøkonomiministeren, jeg citerer: